

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΓΕΩΛΟΓΩΝ ΜΕΛΕΤΗΤΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ

Ζωοδόχου Πηγής 110, Αθήνα, 114 73, Τηλ & Fax: 213 00 57988

website: www.syngeme.gr email: info@syngeme.gr

ΠΡΟΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
Υφυπουργό
Υ.Π.Ε.Ν. Χωροταξίας και Αστικού Περιβάλλοντος
κ. Οικονόμου Δημήτριο
Αμαλιάδος 17, Τ.Κ.11523
e-mail: secdepmin.envr@ypen.gr

Αρ. Πρωτ. 393
Αθήνα, 23/06/2020

Κοινοποίηση :
Γραφείο Γεν. Γραμματέα Χωρικού Σχεδιασμού &
Αστικού Περιβάλλοντος
e-mail : gramchora@ypen.gr
Διεύθυνση Πολεοδομικού Σχεδιασμού
κ. Θ. Ψυχογιό
e-mail : s.psyhogiosprv@ypeka.gr

ΘΕΜΑ: Μελέτες Γεωλογικής Καταλληλότητας (ΜΓΚ) στο πλαίσιο εκπόνησης Μελετών Τοπικών Πολεοδομικών Σχεδίων (ΤΠΣ) και Πολεοδομικών Σχεδίων Εφαρμογής (ΠΣΕ)

κ. Υφυπουργέ,

Σε συνέχεια της τηλεδιάσκεψης μας την 21η Μαΐου 2020 και της εποικοδομητικής συνεργασίας μας, θα θέλαμε να επισημάνουμε με την παρούσα, τα δεδομένα που ισχύουν στην εκπόνηση των ΜΓΚ.

Με αυτό τον τρόπο, θα θέλαμε να σας μεταφέρουμε την εμπειρία που έχουμε αποκομίσει τόσο ως μελετητές ικανού αριθμού ΜΓΚ, όσο και ως συμμετέχοντες – έμμεσα ή άμεσα - στις κατά καιρούς επιτροπές διαμόρφωσης του υπάρχοντος θεσμικού πλαισίου.

Η εκπόνηση των ΜΓΚ, δεν αποτελεί πολυτέλεια αλλά ώριμο *τέκνο της ανάγκης*. Η χώρα μας λόγω της γεωγραφικής θέσης της και της γεωλογίας της, πλήττεται συχνά από σεισμούς, κατολισθήσεις, πλημμύρες και άλλα, συνοδά προς αυτά, φυσικά φαινόμενα, τα οποία απειλούν το δομημένο περιβάλλον. Από το 1982 που ξεκίνησε η συστηματική συνεργασία των γεωλόγων με τους πολεοδόμους στο πλαίσιο της κοινής προσπάθειας για να θωρακισθεί, κατά το δυνατόν, το δομημένο περιβάλλον από τους γεωλογικούς κίνδυνους, συντάχθηκαν εκατοντάδες μελέτες, οι οποίες δημιούργησαν ένα πλέγμα προστασίας των προς πολεοδόμηση περιοχών. Η ενασχόληση του ΣΥΝΓΕΜΕ με τις ΜΓΚ και το ισχύον θεσμικό πλαίσιο που τις διέπει, αποτελεί ζήτημα το οποίο, έχει απασχολήσει πολλές φορές το κλάδο μας, τις αρμόδιες διευθύνσεις, καθώς και την εκάστοτε πολιτική ηγεσία του Υπουργείου. Από το 1997, που δημοσιεύτηκαν οι πρώτες προδιαγραφές για τις προς πολεοδόμηση περιοχές (ΦΕΚ 723/Β'/1998), ο ΣΥΝΓΕΜΕ στάθηκε αρωγός στην προσπάθεια της πολιτείας για την θεμελίωση ενός σύγχρονου χωροταξικού πλαισίου ανάπτυξης.

Σε αυτή την πολυετή πορεία δεν έλειψαν και αμφιβολίες μικρής μειοψηφίας μελετητών, άλλων κατηγοριών μελετών, σχετικά με τον ρόλο και την θέση των Μελετών Γεωλογικής Καταλληλότητας στα πλαίσια του Χωροταξικού και Πολεοδομικού σχεδιασμού.

Οι προβληματισμοί αυτοί απασχόλησαν τόσο τις υπηρεσίες, όσο και τους αρμόδιους φορείς του κλάδου, με διαχρονικό αποτέλεσμα η Πολιτική ηγεσία του Υπουργείου, οι αρμόδιες Διευθύνσεις, οι αρμόδιοι συνάδελφοι εισηγητές των Διευθύνσεων και οι εκπρόσωποι του κλάδου, να συμφωνούν στην αναγκαιότητα των ΜΓΚ, στην έκδοση των προδιαγραφών όσο φυσικά και στην εφαρμογή τους.

Ο ΣΥΝΓΕΜΕ σε συνεργασία και με άλλους συνδικαλιστικούς φορείς του κλάδου των Γεωλόγων, συμμετείχε στις προσκλήσεις της Υπηρεσίας για την συζήτηση των θεμάτων αυτών και έχει τεκμηριώσει με σημαντικό αριθμό επιστολών – οι οποίες είναι στην διάθεσή σας – την αναγκαιότητα της έκδοσης των σχετικών προδιαγραφών, όσο και την αναγκαιότητα της εφαρμογής τους. Μέσα από αυτή την διαδικασία ανταλλαγής απόψεων και εμπειριών, έχει διαμορφωθεί το ισχύον πλαίσιο εκπόνησης των ΜΓΚ, τόσο νομικά, κυρίτερα όμως επιστημονικά. Στην συνέχεια συνοπτικά, περιγράφεται η αναγκαιότητα εκπόνησης μελετών ΜΓΚ, στο πλαίσιο χωροταξικών και πολεοδομικών μελετών, η οποία προκύπτει από το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο.

Τοπικά Χωρικά Σχέδια (Τ.Χ.Σ.) και Πολεοδομικά Σχέδια Εφαρμογής (Π.Σ.Ε.)

Κατά το Α Στάδιο των ΤΧΣ, η εκπόνηση της προκαταρκτικής μελέτης γεωλογικής καταλληλότητας για τον κατ' αρχήν εντοπισμό τμημάτων, κατ' αρχήν καταλλήλων από γεωλογική άποψη για οικιστική ή άλλη συναφή με δόμηση ανάπτυξη, αποτελεί μια πρώτη προσέγγιση των συνθηκών σε ευρύτερο πλαίσιο (κλίμακα αναφοράς 1:25.000 ή αντίστοιχη με την κλίμακα του Α Σταδίου του ΤΧΣ). Επισημαίνονται οι κίνδυνοι για το δομημένο, και μη περιβάλλον από φυσικούς κινδύνους ή κινδύνους από ανθρώπινες επεμβάσεις και δραστηριότητες, ώστε να δοθούν κατάλληλες κατευθύνσεις πριν τον σχεδιασμό οι οποίες θα ληφθούν υπόψη στην συνέχεια στα επόμενα στάδια, ενώ παράλληλα επισημαίνονται οι περιοχές διατήρησης και ανάδειξης του γεωπεριβάλλοντος καθώς και προστασίας των αξιοποιήσιμων γεωλογικών πόρων.

Κατά το Β Στάδιο των ΤΧΣ, η εκπόνηση της μελέτης γεωλογικής καταλληλότητας επικεντρώνεται στις περιοχές που προτείνονται ως νέες οικιστικές περιοχές, για υποδοχείς επαγγελματικών δραστηριοτήτων κλπ. Εξετάζει γεωλογικές συνθήκες σε κλίμακα 1:5.000 (υφιστάμενα διαγράμματα της Γ.Υ.Σ.), ώστε να έχει την δυνατότητα ο πολεοδόμος και ο χωροτάκτης μελετητής να εξετάσουν και από τεχνικοοικονομική άποψη το κατά πόσο είναι εφικτές και εφαρμόσιμες οι προτεινόμενες χρήσεις και πολεοδομήσεις. Είναι γεγονός, ότι πλήθος περιπτώσεων πολεοδόμησης - με απουσία ΜΓΚ του Β σταδίου, έχουν παραμείνει αναξιοποίητες για πολλά χρόνια στα αρχεία των αρμοδίων Υπηρεσιών. Η πιθανότητα απουσίας της ΜΓΚ και επομένως ο μη καθορισμός αμφίβολων ή ακατάλληλων περιοχών σε αυτό το στάδιο, θα καταστήσει ανέφικτη ή τεχνικοοικονομικά δυσανάλογη (περιπτώσεις αποκατάστασης της καταλληλότητας) την πολεοδόμηση.

Κατά την εκπόνηση ΠΣΕ, η εκπόνηση της ΜΓΚ στην προς πολεοδόμηση συγκεκριμένη έκταση, εξετάζει τις τελικές γεωλογικές συνθήκες σε κλίμακα 1:1.000 ή μεγαλύτερη, επί πραγματικού και πρόσφατου τοπογραφικού υποβάθρου, το οποίο συντάσσεται για πρώτη φορά στο συνολικό σχεδιασμό, ώστε με σαφήνεια να διατυπωθούν οι τελικές προτάσεις διασφάλισης του δομημένου περιβάλλοντος από φυσικούς κινδύνους ή κινδύνους προερχόμενους από ανθρώπινες επεμβάσεις και δραστηριότητες.

ΕΧΣ

Τα ΕΧΣ μπορούν να έχουν ένα ή δύο στάδια. Η αναφορά στις ΜΓΚ στις προδιαγραφές των ΕΧΣ (ΥΑ 27022/ΦΕΚ 1976Β/7-6-2017) δημιουργεί κάποιες ασάφειες, σχετικά με τις προδιαγραφές των γεωλογικών μελετών που πρέπει να ακολουθηθούν ανά στάδιο. Απαιτείται η σύνταξη διευκρινιστικής ερμηνευτικής εγκυκλίου, για την οποία μπορούμε να σας υποβάλουμε την πρότασή μας, ώστε οι εκπονούμενες, στα πλαίσια των Ε.Χ.Σ. των Ε.Σ.Χ.Α.Σ.Ε.

και των Ε.Σ.Χ.Α.Δ.Α., γεωλογικές μελέτες να εκτελεστούν στα αντίστοιχα απαιτούμενα στάδια, σύμφωνα με τις υφιστάμενες προδιαγραφές μελετών γεωλογικής καταλληλότητας:

- Υπουργική Απόφαση και Έγκριση με Αριθ. 16374/3696/98 (ΦΕΚ 723 Β'/1998) του ΥΠΕΧΩΔΕ «Έγκριση προδιαγραφών για την εκπόνηση μελετών γεωλογικής καταλληλότητας στις προς πολεοδόμηση περιοχές» και
- Προδιαγραφές για την εκπόνηση Μελετών Γεωλογικής Καταλληλότητας που συντάσσονται στα πλαίσια των μελετών Γ.Π.Σ. - Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π. (Φ.Ε.Κ. 1902 Β'/14/09/2007)].

Κλείνοντας, θα θέλαμε να επισημάνουμε πως στη χώρα μας επιβάλλεται όχι μόνο να διατηρηθούν οι ασφαλιστικές δικλείδες για ένα ασφαλές από τρωτότητα νέο αστικό περιβάλλον, αλλά επιπρόσθετα να υπάρξει η βούληση της διερεύνησης των φαινομένων τρωτότητας και στο ήδη δομημένο αστικό περιβάλλον. Προς αυτήν την κατεύθυνση θέλουμε να συμβάλουμε και εμείς ως ΣΥΝΓΕΜΕ και να σταθούμε δίπλα στην Πολιτεία που επιθυμεί την ασφάλεια και την ευημερία του λαού της.

Τέλος, θεωρούμε πως μία διά ζώσης συνάντηση μας, όπως και γραπτώς έχουμε ζητήσει με την με Αρ. Πρωτ. 392/11-06-2020 επιστολή μας, θα συμβάλει εποικοδομητικά στην διαμόρφωση του νομοθετικού πλαισίου του Χωροταξικού και Πολεοδομικού σχεδιασμού.

Σε αναμονή της απάντησής σας, είμαστε στη διάθεσή σας για κάθε περαιτέρω διευκρίνιση.

Με εκτίμηση

Για το Δ.Σ. του ΣΥΝ.ΓΕ.Μ.Ε

Ο Πρόεδρος

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΑΡΑΝΤΑΚΟΣ

Ο Γραμματέας

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΑΡΓΥΡΙΟΥ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

Γεωτεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας (ΓΕΩΤ.Ε.Ε.)

Γρ. Προέδρου ΔΣ Σ. Μάμαλη

Ελ. Βενιζέλου 64, 546 31 Θεσσαλονίκη

e-mail: info@geotee.gr, mamalis@econ.auth.gr

Σύλλογος Ελλήνων Γεωλόγων (Σ.Ε.Γ.)

email: sylgeol@gmail.com, info@geologist.gr

Πανελλήνιος Σύλλογος Γεωλόγων Δημοσίου (ΠΑ.ΣΥ.ΓΕ.ΔΗ.)

Σόλωνος 102, 10680 Αθήνα